

DIARI D'ESTALVI MATARÓ

Redacció i Administració: Barcelona, 13 - Telèfon 255 — ANY VIII — DIMECRES 29 OCTUBRE 1930 — NUM. 2206 — Subscripció: Mataró, 2 ptes. mes. - Fora, 7'50 ptes. trim.

El Dia Universal de l'Estalvi

El dia 31 d'octubre es celebrarà, en les principals ciutats del món, el VI.è Dia Universal de l'Estalvi.

En el Congrés Internacional de l'Estalvi que tingué lloc a Milà del 20 al 30 d'octubre de 1924 va acordar-se, entre altres coses, que el dia 31 de l'esmentat mes de cada any es dediqués a la propagació de l'ideal de l'estalvi. Que per a les Caixes encarregades a aquest fi no fos un dia de mollesa aquesta jornada, ans al contrari, que laboressin amb zel per a difondre més i més mitjançant l'exemple, la paraula i inclús els procediments gràfics a la creixença d'aquesta noble virtut. I el dia 31 d'octubre de l'any 1925 es celebrà, per primera vegada, el Dia de l'Estalvi, i, des d'aquella data, s'han evocat mundialment les fecundes virtualitats que la previsió reporta als pobles. Totes les institucions que tenen per base l'estalvi es proposen, en aquest dia, l'elevació moral, econòmica i social de tothom i especialment de la classe obrera. I allò que aspirà la susdita Assemblea rebé novell impuls en el Segon Congrés Internacional reunit a Londres al mes d'octubre de l'any 1929.

Llegiem, fa poc, una estadística del que s'estalviava a Espanya. El saldo dels imponents de les Caixes d'Estalvi espanyoles ascendia a 1.359.872.561'03 ptes.

Ara bé; essent la població espanyola de 21.338.331 habitants, estalviaven tan sols un 8'60 per 100 d'aquests, corresponent a cada imponent un saldo de 74072 pessetes.

Si bé durant aquests darrers anys l'estalvi espanyol s'ha intensificat, amb relació a altres països, com per exemple Itàlia, és migradíssim. No volem, ara, estudiar el fet de la desproporció que existeix entre l'estalvi italià i l'espanyol. Amb tot, Catalunya va al davant—i amb un saldo magnífic—, de les províncies espanyoles.

Tanmateix, malgrat aquest avantatge, el Dia de l'Estalvi no ha arrelat, amb l'intensitat que requereix, en la nostra Catalunya. Si bé les Caixes d'Estalvi barcelonines han treballat amb el delit que les caracteritza, aquesta diada no ha pres caràcter popular. I aquest caràcter popular és, precisament, el que hauria de caracteritzar la festa, ja que el veritable estalvi el realitzen la classe obrera. Pensem que els pobles més rics són aquells als quals l'estalvi ha pres més increment. Una prova diàfana en dona Bèlgica, aquesta petita nació que ha palesat la seva grandesa en moments aziaes de la seva vida. Ella ha sapigut ésser tenaç per a poder aconseguir el seu engrandiment. I en l'ordre econòmic restem admirats davant els balanços que ofereixen les seves Caixes d'Estalvi, on han arribat a reunir més de 4.000 milions de francs, dels quals en són propietaris tot el poble, sense distinció d'estaments, puix que és un cas insòlit trobar un belga que no ostenti, orgullosament, la seva «Livret d'Épargne».

El «Dia de l'Estalvi» les Caixes concedeixen bonificacions a llurs imponents més antics; als vells desvalguts; als infants de les Mutualitats Escolars etc. Però nosaltres creiem que no n'hi ha prou d'això. Cal que tothom col·labori a la propagació d'aquesta diada. Les entitats oficials són les cridades a aportar-hi el seu valuós concurs. Els Ajuntaments podrien, també, contribuir a la seva eficàcia lliurant llibretes als menesterosos de la població; als infants més aplicats de les escoles públiques. El bé que es pot dur a terme, moralment i material, és enorme. Hem de fer sentir els batecs del «Dia de l'Estalvi» per tot arreu. La festa del Llibre cada any adquireix més relleu i popularisme. Perquè—dintre un altre radi de difusió—no pot tenir un èxit semblant el «Dia de l'Estalvi».

Aquest jorn pot ésser, per a molts, el salvador de llur vida material. Aquest dia ens fa veure les possibilitats de restar, el dia de demà, orfes del més necessari. I, desgraciadament, prou se sap que l'home que no pot atendre les seves més imprescindibles necessitats, esdevé un ésser insociable, perillós, aquí cal però, cristianament, sempre emparar. Don Francesc Moragas Barret diu que «de la sembra de l'estalvi en naixeran virtuts personals com el treball, l'abnegació, el sacrifici, la constància i la fermesa valorant i enlairant les capacitats morals de l'home». Paraules encertadíssimes que assenyalen una lluminosa orientació.

Com dèiem abans l'estalvi no ha arribat, entre nosaltres, al seu grau màxim. És clar que molt s'ha fet per a la seva creixença però, amb tot, no s'ha fet prou.

Pensem que estalviar no sols ens habituem a una virtut, perquè virtut és l'estalvi, sinó que afavorim les institucions dedicades a aquesta finalitat. I aquestes entitats econòmico-socials i benèfiques no tenen accionistes als quals cal satisfer un dividend. Cobertes les despeses d'administració i degudament atès el fons de reserva, el capital sobrer s'inverteix a obres socials i benèfiques: construcció de cases barates, Sanatoris, Biblioteques. I amb aquesta tasca s'aixuguen moltes llàgrimes, és mitigen molts dolors, la cultura és veu dignament atesa. Les Caixes ajuden, també, a les Associacions mutualistes concedint-los-hi bonificacions i a les Cooperatives lliurant-los-hi préstecs amb un módic interès.

Hem vist, doncs, el valor que representa en la nostra societat l'estalvi i el bé que aquest realitza. Per aquest motiu cal afavorir-lo, expansionar-lo. El 31 d'octubre pot ésser un dia apropiat per a dur a fi una labor fructífera. Una labor de la qual se'n poden beneficiar els individus en particular i la societat en general.

Leandre Amigó.

(Prohibida la reproducció)

TRIBUNA CIUTADANA

El trànsit urbà

L'evolució contínua de l'organització social, o millor dit encara, la revolució actual de la vida dels pobles, que com un furios huracà deixa per tot arreu proves de la seva omnipotència, es deu a causes ben palesament manifestes, com són l'aplicació general de l'electricitat, l'automòbil i l'aviació. I de la mateixa manera que el vapor i els ferroca-

rrils aportaren a la civilització del segle XIX llur millor esclat, també aquest segle deurà, en primer terme, al descobriment i domini d'aquesta força misteriosa i invisible de l'electricitat i al motor representat per l'automòbil el dirigible, els canvis radicals de la vida moderna que estem veient.

Aquests nous invents industrials, so-

cial i revolucionaris de la vida mundial, costen, per desgràcia, innombrables víctimes al progrés dels pobles, i entre tots ells, el que més víctimes costa és el de l'automòbil. No hi ha més que fixar-se en les cròniques diàries de la Premsa relatant les desgràcies degudes a l'automòbil, per a donar-se compte de la seva greu importància social.

Anem, doncs, a planejar els mitjans més pràctics que podrien implantar-se en les poblacions i millor dit encara, aquí, a la nostra benivolguda ciutat, per aminorar en quant sia possible els constants perills del córrer dels automòbils. I boi començant, hem de declarar resoltament com axioma, que la vida i la seguretat dels ciutadans pels carrers de Mataró han de gaudir sempre d'un dret d'absoluta preferència de tranzitar-hi, i que el moviment de carruatges de tota classe ha d'estar supereditat també, sempre, a la conveniència dels interessos generals de la ciutat; en una paraula: Primer, la seguretat personal dels ciutadans, després, el trànsit rodant.

Partint d'aquests principis, convé remarcar que totes les voreres dels carrers tenen poca alçada i són estretes per al pas dels transeunts. Els automòbils hi pugen fàcilment, per imprevisió dels seus portants, havent estat causa d'accidents molt lamentables a Mataró aquesta urbanització actual. Les voreres han de tenir avui almenys vint centímetres d'alçada damunt la rasant del carrer i tan amples com ho permeti el trànsit rodant. Primer, la gent,—repetim—després, els carruatges.

Els carrers antics de la ciutat deurien classificar-se de nou per categories, tenint en compte el trànsit dels automòbils sobretot, no permetent més que una direcció determinada als carrers de menys de vuit metres d'amplada, i tots ells urbanitzats segons les normes exposades abans.

Els carrers i les vies amples, espaioses, a més de les grans voreres, deurien tenir de tant en tant bones plataformes de relleu i de través sobre el paviment, i en especial als creuaments dels carrers, fixant-les de manera que obliguessin els automobilistes a moderar la seva marxa per dintre de la ciutat, per tal d'assegurar el pas dels ciutadans de l'una a l'altra banda dels carrers. Aquestes plataformes ben combinades s'imposen per llei de necessitat. Perquè cal reconèixer que els portants dels autos, en general, tenen la fal·lera de córrer pels carrers com si fossin carreteres lliures, causant sempre moltes víctimes, desgraciadament.

Més, molt més podríem dir encara a propòsit d'aquestes reformes urbanes, tan indispensables ara per a salvaguardar la vida dels ciutadans en general, i particularment els de la nostra ciutat. Més per avui ja n'hi ha prou.

Les reformes portades a cap dels paviments dels carrers de Santa Teresa, Sant Rafael, Sant Joan, Sant Felicià, Sant Llorenç i Muralla del Tigre, per a facilitar encara més el córrer dels automòbils per dintre de la ciutat, sense tenir en compte el trànsit cada dia més intensiu de la gent per les voreres estretes dels carrers, i per tant, posant més en perill encara la vida i la seguretat dels nostres veïns, m'han imposat aquesta obligació, aquest deure patriòtic que modestament acabo d'exposar, esperant que les seves raons seran tingudes en compte en les properes reformes dels altres carrers de la nostra esmada ciutat.

I acabo, proclamant una vegada més en diferent forma d'expressió, que la vida i la seguretat dels ciutadans tenen

Lletra menuda

Hi ha una dita en català segons la qual, aquell que és astut i, àdhuc, si es vol murri, es considera que és home de molta lletra menuda. Tenir lletra menuda sembla que és una espècie de camuflatge de la consciència, una hipocresia refinada que permet navegar per la vida amb un pavelló de pirata a la vista del qual tots ens posem en guàrdia per a repel·lir les envestides amb més o menys fortuna. Un exemplar típic d'home amb lletra menuda dins la política espanyola és el comte de Romanones, encarnació perfecta dels antics «pícaros» castellans. Ens fa l'efecte de un escuder convertit en senyor, que conserva, però, totes les audàcies i pícareries del servent.

La lletra menuda s'ha posat ara de moda. És una lletra menuda veritable, no pas una imatge ni un eufemisme. Repartits per tota Espanya hi ha uns quants ciutadans que passen el temps en fer cabre dintre el marc d'una targeta postal el major nombre possible de paraules. Avui llegiu que el senyor Tal ha reeixit en escriure-hi un passatge sencer del «Quixot» que contenia tantes mils paraules. A l'endemà un altra ciutadà comunica que ha copiat en la cartolina un tros de la Bíblia amb uns centenars de mots més. La dèria s'ha convertit en esport i un record s'ha es-

AL MARGE DELS FETS

tabert. Ara ja es tracta de superar la marca — em sembla que en l'argot esportiu es diu així—del darrer escriptor. I de mica en mica la lletra es torna cada dia més menuda per tal d'augmentar la xifra de paraules escrites en la postal. ¿Qui guanyarà la final? La lletra és susceptible d'encongir-se fins a límits insospitats. Tot està en l'habilitat del que es sent amb prou paciència per a jugar aquest esport. Necessariament, però, ha d'arribar un moment que ja o n'hi càpiguen més. Tots els espais lliures estaran ocupats. Aleshores és gairebé indispensable que intervingui el Govern per mitjà d'un controlador oficial que compti les paraules i designi el guanyador, al qual s'haurà de proclamar campió de la paciència i de la lletra menuda.

Tinc por de que a darrera hora, si no el declaren fora de concurs, es presenti amb grans aventatges un excel·lent esportiu d'aquesta mena: el general Berenguer. Fa dies que treballa també en semblant tasca. Diuen que vol col·locar en un segell de correus, a l'anvers, naturalment, el text de la Constitució de 1876, el Codi Penal de la Dictadura, la Llei de Jurisdiccions i una fanàstica convocatòria d'eleccions. És clar que la lletra haurà d'ésser molt menuda i ni amb vidre d'augment serà possible comptar els mots. Però amb l'intenció n'hi ha prou encara que després no es vegi més que una taca negra de tinta.

Marçal

ELS ESPORTS

El basquetbol a nostra ciutat

No volem pas treure mèrits a ningú, el basquet arribà a Mataró abans que el P. Millán. Al muntar-se al camp de l'Illuro, el S. N. de E. F. C. i Premilitar pel maig de l'any 29, l'auxiliar del mateix senyor Martínez Cellalbo, ensenyà tot seguit als seus alumnes el nou joc que ell havia après a jugar a l'Acadèmia Central de Gimnàstia de Toledo. Arribà l'estiu i es paralitzaren els entrenaments. Als començos del nou curs jugaren dos o tres partits amb els seus correligionaris d'Arenys, entrenats pel Comandant senyor Arredonda.

Mataró, no obstant, restava quieta i no feu cas del basquet fins que debutaren els minyons de l'Universitari S. A. entrenats pel senyor Nallim o P. Millán (digueu-ne com vulgueu).

El camp de l'Illuro començava a emplenar-se i els dos equips per raó de competència anaven perfeccionant llur joc. Durant el mes de gener i contra el Vilassar debutaren els Amateur's. Poc després es construïren dos camps nous: el del Círcol Catòlic i el del Santa Anna. Debutaren dos equips: l'Esportiva i els Científics i l'equip B del Premilitar canvia llur nom pel d'Iris B. C. amb camp propi.

L'Universitari, anuncia i cuida d'organitzar el primer Torneig local i queda constituït el Comitè de Basquetbol de nostra ciutat.

Tot seguit, l'ex C. N. Mataró inscriu

un dret d'absoluta preferència en el trànsit dels carrers, això és: primer que els automòbils, són els veïns, els ciutadans.

Rafael Pasant i Arús

un equip al Torneig amb el nom de Sportfreunders; els estudiants de Comerç formen el Five Devils i com deia una cronista a «La Vanguardia», els banquers formen la Penya Llevant i els músics l'Esclèic B. C.

En total, al primer Torneig local es presentaren ja deu equips (!) permetent-se ja molts titulars el luxe de tenir el seu segon. Els equips inscrits es dividiren en dos grups de cinc i cada un jugà amb tots els del seu grup. Restaren campions de grup i per tant classificats per la final, l'Universitari i el Premilitar, dels quals guanyà el primer que s'emportà la Copa Noya.

Veient que l'afició creixia, es provà de organitzar un segon torneig, que per moltes causees no resultà com el primer. No vol dir això, però, que fos un fracàs. Després de les mil i una peripècies, en resultà guanyador l'A. Esportiva del Círcol Catòlic.

—He pensat posar-me a cantar per guanyar-me la vida.

—Aviat rondinaràs.

De Smith's Weekly, Sydney.

ACADEMIA DE TALL
I CONFECCIÓ

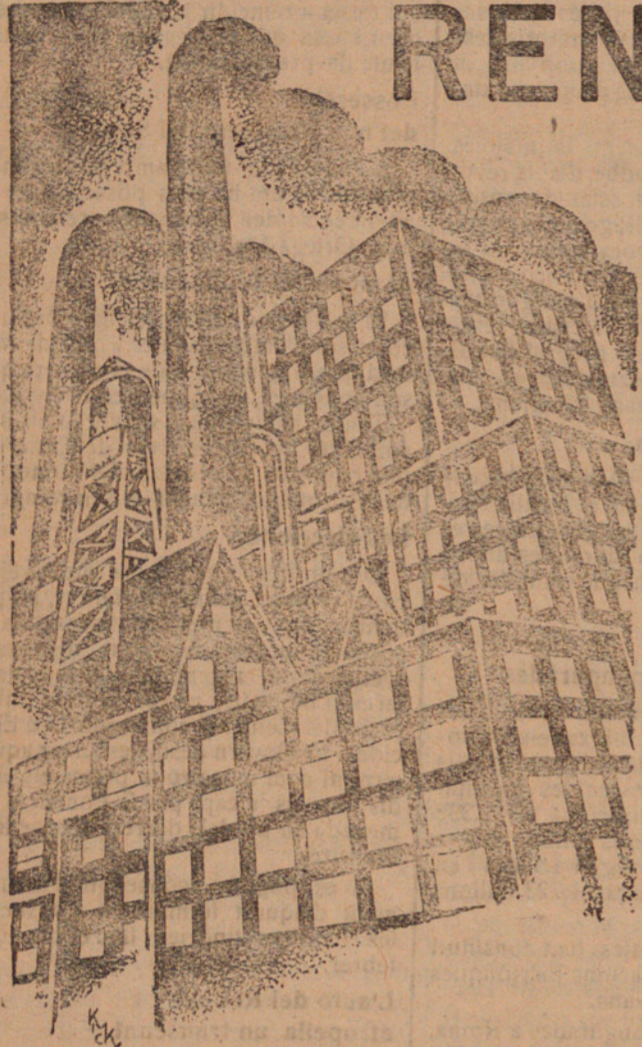
CLASSES DE DIA I DE NIT

VILARDEBÓ

PROFESSORA TITULAR DE L'ACADEMIA «MARTÍ»

CARRER M. J. VERDAGUER, 30.—MATARÓ

HACIA EL MAXIMO RENDIMIENTO

Con un alumbrado moderno en sus talleres, conseguirá un rendimiento doble en su negocio.

La producción aumentará de un 10 a un 25 % como si tomara más obreros sin desembolsar más que 2 % del salario.

Además, el trabajo estará mejor hecho; comprobará usted que habrá la mitad o el tercio de defectos en la fabricación, y la marcha del trabajo no se verá interrumpida por los accidentes del personal

Mejore su alumbrado, mediante el uso de lámparas y armaduras PHILIPS que, para una fabricación bien ordenada, constituyen el ideal

Propietaris

Sofriu equivocació els que preferiu cuidar vosaltres mateixos de vostres finques; ho veureu demostrat, si confieu la seva administració a J. Julià, Tetuà, 75.—De 12 a 1 i de 7 a 8.

SERVEI D'AUTO

RAMON SANCHEZ

Rierot, 43

Telèfon 236

Servei especial per a excursions.

IMPRESA MINERVA Fa tots els treballs, tant de negre com de colors, amb la màxima polidesa.—Impresos comercials amb originalitat i bon gust.

Débiles Elíxir Callo da Vida y Juventud

rápido
eficaz
agradable

LA RECONSTRUCTORA AMERICANA

Casa dedicada a les

Reparacions i neteja de les màquines d'escriure per difícils i delicades que siguin - Abonaments de neteja i conservació

La neteja de les màquines d'escriure és el factor principal pel seu bon funcionament i conservació.

PERE PARRA

Goya, 10 - Tel. 72482

Barcelona

La casa que compta amb més abonats a Barcelona i a Mataró per realitzar els seus treballs amb tota cura i absoluta garantia.

SERVEI A DOMICILI

PANELLETS

immillorables, al preu de 2.50, els trobaran a la

Confiteria La CONFIANZA

JOSEP TORRENT

Plaça Xica, 4

PEIXETERIA - Ferreol Sans

Assabenta a la seva distingida clientela i al públic en general, l'obertura del seu nou establiment per a la venda de peix fresc, que tindrà lloc el dia 30 del corrent al carrer de Sant Rafael, 21

Les hores de venda seran a les tardes de cinc a vuit

"Anuario de Agentes Comerciales"
"Colegiados de España"

Necessari i Util a tots els Fabricants, Industrials i Comerciants.

16.000 direccions, amb tots els detalls, referències, articles que es dediquen, etc., etc.

PESSETES 20 a reembols, Gir Postal o segells de correu.

Comandes: APARTAT, 748

Bar - Restaurant Deportivo BARCELONA
CARRER CARDENAL CASAÑAS 17
Junt al carrer d'En Roca - Tocant a la Rambla

Menjareu bé, molta netedat i econòmic : Es serveix a totes hores del dia i està obert fins a la matinada
Servei a càrrec de reputat cuiner - MIQUEL SERRAS

Manufactura Ibérica de Lámparas Eléctricas, S.A.
SUCESSORA DE

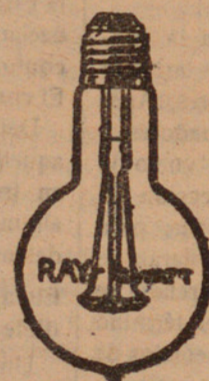
Clavell Germans

Clares — Vidre blau
Opalina

FÁBRICA DE BOMBETES
ELÉCTRIQUES

Preus de fábrica

Ray 1/2 Watt

Venda: a la Fábrica, Biada, 5
Lampisteria Bigay, Riera
Dipòsit de Barcelona: Rambla de les Flors, n.º 16, entresol